

Bemærkninger til lovforslaget

1. Den gældende ordning.

Efter den gældende lov skal HT kun udbyde en del af den almindelige rutekørsel med bus, der udføres i hovedstadsområdet. Medmindre trafikministeren tillader andet, skal den del af selskabets samlede kørsel, der på grundlag af udbud udføres for selskabet af andre således udgøre mindst 30% efter 1. april 1992 og mindst 45% efter 1. april 1994.

Der er i forarbejderne til den gældende lov (lovbemærkningerne) bl.a. anført:

»Et virksomt middel til at sikre en økonomisk og effektiv drift er at foretage løbende offentligt udbud af den almindelige rutekørsel.

Formålet er gennem den derved skabte mulighed for konkurrence mellem busvirksomhederne om kørslen dels at mindske omkostningerne, dels at opnå, at en større del af trafikken gradvist kan udføres af andre end Hovedstadsrådets Trafikselskab selv.

Trafikselskabet er ikke bundet til at antage det laveste tilbud eller overhovedet nogen af de indkomne tilbud. Dette svarer til ordningen i henhold til licitationsloven. Trafikselskabets bestyrelse er således frit stillet, idet den kan afveje kravene til økonomi og effektivitet over for andre hensyn, som f.eks. service- og driftsmæssige.«

Det fremgår af forarbejderne, at hverken HT, DSB eller andre offentlige virksomheder kan byde på den kørsel, der udbydes. Det fremgår endvidere, at ministeren ikke kan udnytte sin dispensationsbeføjelse til at fravige princippet om, at de angivne mindsteandele af HT's rutekørsel skal udføres af andre.

2. Baggrunden for lovforslaget. HT's organisation og opdeling.

HT har, i overensstemmelse med den i loven fastsatte tidsplan, foretaget offentligt udbud af den almindelige rutekørsel, således at der i dag er udliciteret lidt over 30% af HT's samlede kørsel. HT har netop iværksat en udbudsrunde med henblik på, at den kørsel, der udføres af private, mindst vil udgøre 45% af HT's samlede kørsel fra den 1. april 1994.

Med vedtagelsen i 1989 af den gældende lov indførtes der en ny ledelsesform for HT med henblik på

at give HT større frihed til rationel virksomhedsledelse. Det var samtidig forudsat, at den øgede konkurrence ved gennemførelse af offentlig licitation ville påvirke HT's produktivitet og omkostningsniveauet gunstigt for den del af buskørslen, der fortsat ville blive drevet af selskabet med egne busser.

HT har i 1990 foretaget en organisatorisk opdeling af sine aktiviteter i en Administrationsdivision, der tager sig af udbud og indgåelse af kontrakter om buskørsel, planlægning, takster mm., og en Busdivision, der varetager HT's egen buskørsel.

Busdivisionen, der er blevet fysisk udskilt fra Administrationsdivisionen, drives som en privat buskørselsvirksomhed efter forretningsmæssige principper i overensstemmelse med aktieselskabs- og årsregnskabslovens bestemmelser og har i perioden fra 1990 gennemgået en vidtgående rationalisering og effektivisering, der har gjort divisionen konkurrencedygtig med de private vognmænd.

Busdivisionens incitament til fortsat at rationalisere og effektivisere busdriften reduceres imidlertid i takt med, at selskabet må afgive en stadig større andel af kørslen til private vognmænd.

Det har derfor været naturligt at overveje, hvorledes HT's incitament kan bibeholdes samtidig med, at fordelene ved offentligt tilbud bevares. En umiddelbar løsning på dette problem vil kunne opnås ved at give HT mulighed for selv at byde på den kørsel, der skal udbydes offentligt.

Det kræver imidlertid, at de tilbud, som HT's Busdivision afgiver, vurderes af HT's Administrationsdivision ud fra objektive kriterier i lighed med den vurdering, der foretages af de tilbud på kørsler, der er fremsat af andre virksomheder.

3. Retningslinjer vedrørende udbud.

Finansministeriets cirkulære af 21. januar 1992 indeholder regler om udlicitering af statslige drifts- og anlægsopgaver.

Cirkulæret vedrører som nævnt kun statslige drifts- og anlægsarbejder og finder derfor ikke anvendelse på de af HT foretagne udbud af buskørsel. Cirkulæret indeholder imidlertid en række principper vedrørende en institutions tilbud på opgaver, in-